

Πέτρος ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κράτος, διανομή του εισοδήματος και ανάπτυξη σε μία ταχέως μεταβαλλόμενη οικουμένη. Μεταπτ. Πρόγρ. Σπουδών Τ.Α.Π.Α., Παντείου Πανεπ. Κοιν. και Πολιτ. Επιστ. Αθήναι, 1996

Η εργασία περιλαμβάνει, πλην του Προλόγου και της Βιβλιογραφίας, οκτώ Κεφάλαια: κατανομή των μέσων παραγωγής, διαμόρφωση δημοσίων εσόδων και δημοσίων δαπανών, θεωρίες διανομής, περιφερειακές ανισότητες, πτυχές της ανάπτυξης, διεθνής επιχειρηματική δραστηριότητα, περιφερειακή πολιτική και πολυεθνικές επιχειρήσεις κ.ά.

Η ανάλυση του θέματος ακολουθεί σε γενικές γραμμές ένα σχέδιο μετάβασης από το επίπεδο σχέσεων, που άπτεται της εθνικής ολοκλήρωσης, σε αυτό της υπερεθνικής και της παγκόσμιας, που διαμορφώνει νέες συστηματικές σχέσεις μεταξύ των υποκειμένων της παγκόσμιας οικονομίας και κοινωνίας και ακολουθεί, εν συνεχεία, η συστηματική ανάλυση βασικών εννοιών, η κριτική τους θεώρηση, η σύνθεση αναλυθισών θεωριών και θέσεων κ.λ.

Προφανής στόχος του Σ. είναι να καταδείξει την ανάγκη παρέμβασης στα διάφορα επίπεδα για μία αποτελεσματική πολιτική.

Κατά τον Σ. δεν είναι επαρκής για την ανάπτυξη και την διανομή του εισοδήματος, η απλή διαμεσολάβηση του Κράτους έτσι, όπως το τελευταίο έχει εξελιχθεί, και στο περιβάλλον, που δραστηριοποιείται. «Από διάφορες πλευρές, η διαμεσολάβηση της Κυβέρνησης είναι ουσιώδης για την ανάπτυξη. Τότε ποιοι είναι οι όροι κάτω από τους οποίους αυτή η διαμεσολάβηση μπορεί να βοηθήσει αντί να εμποδίσει; Η οικονομική θεωρία και η πρακτική εμπειρία δείχνουν, ότι η διαμεσολάβηση μπορεί να βοηθήσει αρκεί να είναι φιλική προς την αγορά. Αυτό όμως μπορεί να αποβεί ένα καλό άλλοθι για τον ανεπτυγμένο κόσμο, γιατί αγνοεί τις ανάγκες για συντονισμένες δράσεις και συνέργεια στα διαφορετικά επίπεδα της ολοκλήρωσης σε οικουμενική κλίμακα» αναφέρει ο Σ.

Μία άλλη διαπίστωση του Σ. είναι, ότι το Κράτος έχει αλλάξει ή μετασχηματίζεται ταχέως και αποδυναμώνεται, παραχωρώντας αρμοδιότητες, κυρίως στον τομέα της εθνικής μακροοικονομικής διαχείρισης. Παρ' όλα αυτά, το Κράτος παραμένει ένας βασικός θεσμός για την μετάβαση στα άλλα επίπεδα ρύθμισης, που υπερβαίνουν το Κράτος. Η «διαρκής» όμως αξία του μπορεί να επιβεβαιωθεί από τα ακόλουθα στοιχεία:

Α. Η διεθνής οικονομία δεν αντιστοιχεί σε ένα αυτοκυβερνώμενο σύστημα υπερκρατικής ή μετα-κρατικής οικουμενικής ολοκλήρωσης.

Β. Το εθνικό Κράτος παραμένει ο μεσολαβητικός κρίκος μεταξύ του υπερεθνικού στοιχείου και της γεωγραφικής διάστασης της επικράτειάς του.

Γ. Ενώ ο αποκλειστικός έλεγχος του Κράτους στην επικράτεια του ελαττώνεται, από τις διεθνείς αγορές και από τα σιωπηλά διεθνή δίκτυα επικοινωνίας, το Κράτος

κρατά για τον εαυτό του το δικαίωμα ρύθμισης σχέσεων, που άπτονται της απασχόλησης και σημαντικές μακροοικονομικές αρμοδιότητες. Έτσι, είναι σε θέση να προμηθεύει την κοινωνία με δημόσια αγαθά και υπηρεσίες, παρά την μειωμένη αυτονομία του. Κατά συνέπεια, η εμπλοκή του στην διανομή του εισοδήματος συνεχίζεται και το Κράτος γίνεται τμήμα ενός πολυσύνθετου δικτύου σχέσεων μεταξύ διεθνούς, υπερεθνικού, εθνικού και εσωτερικής περιφέρειας.

Σε αντίθεση, όμως το παγκόσμιο εισόδημα έχει ολιγότερες πιθανότητες να κατανεμηθεί ορθότερα μέσω ενός συστήματος διεθνών σχέσεων, που τελεί υπό διαμόρφωση, δεν μπορεί να αυτονομηθεί και δεν περιλαμβάνει μηχανισμούς, πέραν αυτού της αγοράς, διάχυσης των οικονομικών αποτελεσμάτων.

Το παγκόσμιο εισόδημα δεν μπορεί κατά τον Σ. να διανεμηθεί δίκην εισοδηματικών ενισχύσεων μεταβιβαστικής φύσης προς τους ολιγότερο ανεπτυγμένους: α) Πρέπει να κατευθυνθεί κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να δημιουργήσει κατάλληλες και αποδοτικές υποδομές για την πραγματική ευεργεσία των ολιγότερο ανεπτυγμένων χωρών. β) Ο κόσμος χρειάζεται ουσιαστική αναμόρφωση των υπερεθνικών κέντρων αποφάσεων και (νέες νομιμοποιητικές διαδικασίες. γ) Ο έλεγχος και ένα νέο ρυθμιστικό πλαίσιο δράσης των πολυεθνικών και διεθνικών επιχειρήσεων είναι αναγκαίος κ.ά.

Η εργασία διακρίνεται για τον πλούτο των στοιχείων της, την διεισδυτική οπτική της, την λογική κριτική «ενατένιση» των θεμάτων που αναλύει και το εύληπτο του κειμένου της.

Κ.ΓΕ.Α.

**Νικολίτσα ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ: Το νομικό καθεστώς των Συμβουλίων
Περιοχής στην Ελλάδα. Η συμβολή τους στην τοπική ανάπτυξη.
Μεταπτ. Πρόγρ. Σπ. Τ.Α.Π.Α./Πάντειο Πανεπιστ. Κοιν. και
Πολ. Επ. Αθηνών. Αθήναι, 1996**

Η υπό τον ως άνω τίτλο εργασία επιχειρεί να υπογραμμίσει την συμβολή του νέου θεσμού των Συμβουλίων Περιοχής στην τοπική ανάπτυξη, ενός θεσμού που στόχο έχει την αντιμετώπιση όλων των θεμάτων, τα οποία αδυνατούν να αντιμετωπίσουν σήμερα οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η εργασία περιλαμβάνει τρία Κεφάλαια.

Το Κεφάλαιο Α' αναφέρεται στις Συνταγματικές ρυθμίσεις που αφορούν την οργάνωση του Κράτους καθώς και στον τρόπο οργάνωσης της ανάπτυξης σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό.

Το Κεφάλαιο Β' διερευνά την σημασία της τοπικής επιχειρηματικής δραστηριότητας στην ενδογενή ανάπτυξη και την συμβολή των δημοτικών επιχειρήσεων στην ανέλιξη της τοπικής οικονομίας και κοινωνίας.

Το Κεφάλαιο Γ' αναλύει τον Ν. 1416/1984 που προβλέπει τους Αναπτυξιακούς Συνδέσμους, την σημασία τους στην τοπική ανάπτυξη καθώς και τα προβλήματα και τις αδυναμίες τους. Παρουσιάζονται επίσης εδώ, η νέα μορφή διακοινοτικής συνεργασίας, τα Συμβούλιο Περιοχής, τα οποία θεσμοθετήθηκαν με τον Ν. 2218/1994 «Ίδρυση Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, τροποποίηση διατάξεων για την πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση και την Περιφέρεια και άλλες διατάξεις».

Τέλος, ακολουθεί μία παρουσίαση σημαντικών πτυχών του νέου θεσμού για να α-

ποσαφηνισθούν τα θετικά και αρνητικά σημεία του, ως και σειρά διαπιστώσεων και προτάσεων, ώστε να λειτουργήσει με επιτυχία ο νέος θεσμός και να συμβάλει έτσι προς την κατεύθυνση της αναβάθμισης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Από την μελέτη των παρατιθέμενων στοιχείων προκύπτει, ότι ο νέος θεσμός των Συμβουλίων Περιοχής παρουσιάζει πληθώρα προβλημάτων, τα οποία εάν δεν αντιμετωπισθούν εγκαίρως, θα οδηγήσουν στην αποτυχία του θεσμού ή θα τον καταστήσουν προβληματικό, όπως κατέληξε τελικώς και εκείνος των Αναπτυξιακών Συνδέσμων. Πολλά από τα προβλήματα, που παίζουν καθοριστικό ρόλο για την λειτουργία των Συμβουλίων Περιοχής δεν έχουν επιλυθεί ακόμη και όπως τονίζει η Σ. είναι σαφές ότι, η πλέον συμφέρουσα λύση είναι η άμεση και υποχρεωτική συνένωση των ΟΤΑ, ώστε να μη χρειάζεται κάθε φορά να αναζητούμε νέες εδαφικές ενότητες. Η λύση όμως αυτή έχει μεγάλο πολιτικό κόστος και πρέπει, ως εκ τούτου, να επιλεγεί από την κορυφή της εξουσίας, η οποία δυστυχώς αποποιείται μέχρι σήμερα τις σχετικές ευθύνες της.

Στα πλαίσια του συνεχώς μεταβαλλόμενου ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου, προτεραιότητα μίας εθνικής διοικητικής στρατηγικής θα πρέπει να αποτελεί, κατά την Σ., η ανασύνθεση του εθνικού χώρου ως προς τον αριθμό, το μέγεθος και τα όρια των πρωτοβάθμιων ενότητων, ενώ η ισχυροποίηση των τοπικών και περιφερειακών επιπέδων πρέπει να αναχθεί σε κατευθυντήρια αρχή μίας νέας πολιτικής αποκέντρωσης και ανάπτυξης.

Η εργασία περιλαμβάνει πολλά στατιστικά στοιχεία, Π.Δ. με τα οποία προσδιορίζονται η εδαφική περιφέρεια, η ονομασία, η έδρα κ.ά. στοιχεία Συμβουλίων Περιοχής κ.λ., είναι δε εκ των πρώτων του είδους της και λόγω και της δομής της, προφανώς ιδιαίτερος χρήσιμη για όσους ασχολούνται με τα συναφή θέματα.

Κ.ΓΕ.Α.

* * *

Τοπικό Πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον και την ανάπτυξη

Με ιδιαίτερη επιτυχία ολοκληρώθηκαν οι εργασίες του Συνεδρίου με θέμα «Local Agenda 21: Τοπικό Πρόγραμμα δράσης για την αειφόρο ανάπτυξη: Ελληνική και Ευρωπαϊκή εμπειρία», που οργάνωσαν στην Αθήνα οι Δήμοι Αμαρουσίου και Χαλανδρίου.

Ο Δήμαρχος Αμαρουσίου κ. Παν. ΤΖΑΝΙΚΟΣ αναφέρθηκε στην εισήγησή του στους βασικούς παράγοντες για την αποτελεσματική εφαρμογή του Προγράμματος Local Agenda 21 και ειδικότερα στον ρόλο που επιβάλλεται να διαδραματίσουν η Κεντρική Διοίκηση, η Αυτοδιοίκηση, οι οικονομικοί φορείς, υπογραμμίζοντας την αναγκαιότητα της ουσιαστικής συμβολής των Πολιτών σε μία προσπάθεια αυτού του είδους.

Ο Δήμαρχος Χαλανδρίου κ. Κων. ΠΑΤΤΑΚΟΣ επισήμανε, ότι είναι απαραίτητο κάθε επίπεδο Διοίκησης να αναλαμβάνει τις ιδιές του ευθύνες στην υλοποίηση προγραμμάτων βιώσιμης ανάπτυξης.

Υπενθυμίζεται, ότι το Πρόγραμμα Local Agenda 21, το οποίο στην Ελλάδα εφαρμόζεται πιλοτικώς από τον Δήμο Αμαρουσίου και τον Δήμο Χαλανδρίου, συνδέεται με το ευρύτερο Πρόγραμμα Agenda 21, όπως αυτό προσδιορίστηκε στην Συνδιάσκεψη του Ρίο Ντε Τζανέιρο για την προστασία του περιβάλλοντος.

Σημειώνεται, ότι συνδιοργανωτές του Συνεδρίου ήταν το Συμβούλιο Δήμων και Περιφερειών της Ευρώπης (C.E.M.R.) και η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.).

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ. Τριμηνιαία έκδοση της Ε.Ε.Τρ., τεύχος 7, 1996. Εκδότης: Ι. ΜΑΝΟΣ. Υπεύθυνη ύλης: Μάρθα ΔΕΡΤΙΛΗ. Υπεύθυνη έκδοσης/Καλλιτεχνικής επιμέλειας: Έλση ΤΣΟΥΤΗ. Εκ των περιεχόμενων επισημαίνονται (ελλείψει χώρου) τα θέματα: Κράτος, ανταγωνισμός και αποτελεσματικότητα. Κρατικές Τράπεζες: η επόμενη δεκαετία. Η χρηματοδότηση μεγάλων έργων. Συνεταιριστικές Τράπεζες. Η φορολογία των τόκων των τραπεζικών καταθέσεων. Συνταγματικές διαστάσεις του τραπεζικού απορρήτου. Εξαγορά μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ. Εκδότης: Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος. Συντάσσεται από Συντακτική Επιτροπή. Υπεύθυνη Συντονισμού και Δημοσίων Σχέσεων: Ε. ΠΑΠΑΓΩΤΟΠΟΥΛΟΥ.

E21: Ιδέες και προτάσεις για την Ελλάδα του 21ου αιώνας. Τεύχ. 16, Αύγουστος 1996. Από τα περιεχόμενα: Το πρόγραμμα σύγκλισης. Ελληνικές στρατηγικές επιλογές στα Βαλκάνια. Κοινωνική ανισότητα και κοινωνική πολιτική.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ. Τετραμ. επιθεώρηση Διοικητικής Επιστήμης. Πρόκειται για μία ιδιαίτερου ενδιαφέροντος επιστημονική έκδοση που καλύπτει τα συναφή θέματα και που εισέρχεται με το επόμενο τεύχος της στον τρίτο χρόνο ζωής της, πράγμα ιδιαίτερος παρήγορο. Είναι εν προκειμένω μία σημαντική προσφορά της Εταιρίας ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Ο.Ε., που διευθύνεται από τους Ν. Σαορή και Ι. Φούφα. Μία απλή και μόνον αναφορά θεμάτων, που δημοσιεύθηκαν στα πρώτα πέντε τεύχη πείθει για την σπουδαιότητα του εγχειρήματος άνευ άλλων τινός:

Η οργάνωση της κρατικής διοίκησης μετά τον β' βαθμό αυτοδιοίκησης. Εκσυγχρονισμός της ελληνικής δημόσιας διοίκησης και πληροφορική. Η Διοικητική Επιστήμη στον ευρωπαϊκό χώρο. Εργασιακή ηθική: Από την εμπειρία της ιδιωτικής επιχείρησης στις προοπτικές για τη δημόσια διοίκηση. Η προστασία του περιβάλλοντος και η ανάγκη για μία ανεξάρτητη διοικητική αρχή. Το Σώμα Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης. Η οργανωτική και διοικητική πραγματικότητα των ελληνικών νοσοκομείων (τεύχος 1).

Οι Συλλογικές Συμβάσεις στο Δημόσιο. Ιεραρχικές σχέσεις στην ελληνική δημόσια διοίκηση. Η Διοικητική Επιστήμη στις ΗΠΑ. Ευρωκρατία: Η σύγχρονη γραφειοκρατία. Δημόσιο συμφέρον και δημόσια διοίκηση. Τα συνταγματικά όργανα στη Γερμανία. Ο έλεγχος της δημόσιας διοίκησης (τεύχος 2).

Η μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων. Η διοικητική υποστήριξη των σχολικών μονάδων. Σχέσεις Κράτους-Πολιτών. Η εξέλιξη της διοικητικής επιστήμης. Θεσμοί ελέγχου της διοίκησης. Εργασιακές σχέσεις στην εκπαίδευση. Διαπροσωπικές συγκρούσεις στον εργασιακό χώρο (τεύχος 3).

Δημόσια Διοίκηση: Αναδιοργάνωση και μεταρρύθμιση. Η κρίση της πολιτικής στο σύγχρονο κράτος. Αρχές και κριτήρια λειτουργίας των δημοσίων επιχειρήσεων. Οι συλλογικές διαπραγματεύσεις σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Μία νέα θεώρηση του προϋπολογισμού. Η εξέλιξη της διοικητικής επιστήμης. Τα συλλογικά δικαιώματα οργάνωσης, απεργίας και διαπραγματεύσεως των δημοσίων υπαλλήλων (τεύχος 4).

Ο «κώδικας επικοινωνίας» και η λειτουργία της οργάνωσης. Από την πρωτοβάθμια αποκέντρωση στη δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση. Η συνεισφορά των δημοσίων υπαλλήλων στον πολιτισμό και τα γράμματα. Υπουργείο δημόσιας διοίκησης και διοικητικών μεταρρυθμίσεων. Οι συνεταιριστικές τράπεζες στην Ελλάδα. Η διοίκηση των ανθρώπινων πόρων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο θεσμός του διευθυντή δημοτικού σχολείου (τεύχος 5).

Ηγεσία και στρατηγική. Στρατιωτικά μοντέλα και μάνατζμεντ. Σύνταγμα και διοίκηση στην Ιαπωνία. Οι βασικές συνταξιοδοτικές αρχές των πολιτικών συντάξεων. Τα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο χώρο της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης. Μάθηση και οργανώσεις ως συστήματα μάθησης. Διαχείριση κρίσης. Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς σε νέο ρόλο. Η δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση και οι βασικές επιλογές του νέου νόμου 2218/94 (τεύχος 6).

ANTZ. K.